

NOVÈ CONCURS DE RELATS BREUS DE DONES

“Paraules d’Adriana”

CATEGORIA GENERAL 2.007

AUTORA: MIRIAM HALPERN

REVELACIÓ

La dona menja, amb desgana, una molla de pa que ha quedat sobre la taula. Té fred. Cada cert temps, mig s’abriga mig s’amaga rere el cortinatge de vellut que flanqueja la finestra. Fuma. Es fixa en l’extravagància de formes que li surten de la boca. Adverteix que el fum travessa una part del vagó quasi buit i arriba fins a un matrimoni, davant del qual seu una filla que els imita. Quan la mare beu aigua la nena beu aigua; quan el pare menja, la nena també. Poc més enllà, el fum s’instal·la en una taula on quatre executius repassen el pacte Meyer i usen expressions com *protocol nacional* o *valor mercantil*. Més lluny, ja a prop de la porta, es perd el rastre del fum; allà, un cambrer, jaqueta blanca, ulls sortits, espera qualsevol gest dels comensals. La dona apaga el cigarret. Buida, sense ganes, el vi de la copa i es gira cap a la finestra. Mira l’horitzó. Més cansada que indiferent, no veu la cadència de les fulles dels arbres acaronades per la brisa, l’ombra benefactora d’una tarda d’hivern; veu camins, pobles, suburbis, ciutats amb dues gasolineres, una església i una fira ambulat; veu cotxes immobilitzats en un pas a nivell, uns ciclistes que esperen, un gos que la mira i al qual no sent bordar i, de sobte, comprèn que ella no és l’espectadora sinó l’espectacle. Separa la mirada del vidre i demana el compte. Examina el matrimoni i la filla, els executius, el cambrer allunyant-se. Pensa. Pensa en ells, en els altres. Pensa que no ha volgut mai vulnerar la llibertat de ningú, sobretot perquè no desitja que ningú li vulneri la seva. Somriu. Sap, des de fa anys, que la base de la moral és l’egoisme. Amb un imperceptible moviment de coll torna a mirar l’exterior. Ja quasi de nit, veu que a l’altre costat de la finestra comença a formar-se la imatge invariable: una dona que ha arribat a una edat en què no hauria de fer res més que riure’s de si mateixa. Se sent incapaç de fer-ho. Tanca els ulls per esborrar-ho tot. Quan els obre descobreix que ha estat un esforç inútil: els executius, el matrimoni i la filla continuen allí, de la mateixa manera que el cambrer apropant-se. Però el pitjor de tot és que, quan mira per la finestra, s’adona que ella també forma part del decorat. Això és el que l’afligeix de debò.

El tren sotragueja de manera inesperada. Frena. S'atura uns segons enmig d'un camp sembrat. Reprèn la marxa. Frena de nou davant d'una estació. S'atura. La dona veu com els quatre executius s'aixequen dels seients, agafen les maletes i caminen cap a la porta. Una estona després els observa fora del tren i, consecutivament, donant-se la mà, separant-se i cada cop més petits. El tren avança. Deixa enrere la ciutat i, com sempre, dues gasolineres, una església, els llums encara nítids d'una fira ambulat. La dona, farta de tanta simetria, i en una estranya absència de soroll, tanca els ulls. Aleshores, de forma inexplicable, les tardors segueixen els hiverns i donen pas als estius abans que arribin les primaveres. La lluna es fa plena, creixent i minvant innumbrables vegades. Al sol del crepuscle segueix el de tarda; al de migdia, el sol del matí. La dona és menys madura però no arriba a jove. Es veu calba, amb poc pèl i cabellera. Deixa enrere una cel·la i arriba a una casa que sempre ha estat seva. Finalment, el temps decideix desaccelerar-se cap enrere i comença a avançar, primer amb lentitud –Marie, cames i braços feixucs, s'apropa a la finestra; sent que els batecs del cor sonen molt espaiats; gira a càmera lenta els ulls cap a fora, aprecia com juguen uns nens pel carrer i, la pilota, impulsada ja fa estona, triga molt a entrar, mansa, a la porteria rival–, més tard a velocitat convencional. Som a principis de setembre i, el que és més important, mitjanit de dissabte. Marie, per culpa de la xafogor, no ha assistit a la missa de tarda, però té tota la intenció d'anar-hi demà. Abans de canviar-se de roba, mira per la finestra. Ningú. No se sorprèn: és un estiu rigorós i els restaurants fa estona que han tancat. Tan sols observa, al final del carrer, la llum del Harry's, sempre obert fins a la matinada. Es despulla i es posa la combinació blanca que li arriba fins als peus; es disfressa d'insignificança. El pare deia que les persones han de disfressar-se d'insignificança perquè les deixin tranquil·les, per gaudir d'una soledat quasi clandestina. Escruta Jesús a la creu i rectifica: la seva és una soledat acompanyada. Sí, des del seu matrimoni amb Jesús s'ha diluït en la banalitat quotidiana, en els eters ritus sagrats, on les escasses sortides al carrer no la salven d'una vida lenta i imponderable. Conscient d'ella, en un domini immens de si mateixa, uniforma la vida diària. Com sempre, tanca la porta de l'habitació, col·loca en línia recta les espelmes, les encén i comencen a cremar dintre d'un plàstic vermell. Completada la litúrgia, s'agenolla. Sent l'olor de l'església a casa seva, tot i que sap que no és igual resar a casa que al temple, on les pregàries de tothom, la comunió dels esperits, l'harmonia de les ànimes, el vincle de la caritat i el sermó del nou capellà –per desgràcia, menys estricte, menys ascètic, menys ignacià que el precedent–, s'eleva a Déu com un sol cor. Contempla la mirada del Crist penjat a la paret. Petit, de fusta, amb les mans i els peus

clavats en una creu també de fusta i unes ferides al costat que gotegen sang pintada. Tanca els ulls. Amb el dit polze de la mà dreta es persigna, ajunta les mans i resa: *Pare nostre del cel, santifica el teu nom, vingui el teu Regne, que es faci la teva voluntat aquí a la terra com es fa en el cel. Dóna'ns avui el nostre pa de cada dia; perdona les nostres ofenses, així com nosaltres perdonem els qui ens ofenen; no permetis que caiguem en la temptació i allibera'ns del mal.* Marie torna a persignar-se, amb gestos habituals, no espontanis. Obre els ulls i busca Jesús amb la mirada. Voldria curar-li les ferides obertes, treure-li la corona que se li clava al front i li desfigura la cara. No ho fa. S'incorpora, apaga les espelmes i es posa al llit. Al cap d'una estona, a causa de l'olor de cera cremada, sent que falta aire a l'habitació, que s'ofega. Vol obrir la finestra. No ho fa. Intenta dormir. Somia que es troba dintre d'un tribunal nocturn. En el turmentat i punyent silenci de la sala, dues dones com ella, una a cada costat, vestides amb toga i a punt de dictar sentència. Té la impressió que no pot dir el que pensa a la de la dreta perquè no comprendria res; tampoc no pot dir-ho a la de l'esquerra perquè la creuria sense esforç. Marie, implacable, alça un martell i pica tan fort que esquerda la taula. De les fissures brolla sang sense parar. En aquest punt, desperta enmig de la nit. Sense temps de buscar significats inútils al que acaba de somiar, creu sentir un soroll al pis de baix. Espera. No es mou. Passa alguns minuts en silenci, suficients per recordar que la casa no està tancada amb clau. Recorda que el destí sol ser desprietat amb les mínimes distraccions. Mira el rellotge; són més de les quatre de la matinada i sap que el Harry's ja fa estona que ha tancat. S'incorpora. Té calor. Tanmateix, es posa la púdica bata, també blanca, i mira per la finestra. Ningú al carrer, ningú al portal. Torna a sentir un soroll, breu, metàl·lic, que ara identifica, ineludiblement, provinent de l'interior de la casa. Es queda immòbil durant uns segons. Dubta entre obrir la porta de l'habitació i preguntar qui hi ha o trucar a la policia. Ara sent un soroll menys nítid, més constant. Marie sap que la ciutat dorm, desertes les voreres, silencioses les cases veïnes. Té calor. Una calor unànime, inconcebible. S'apropa a la porta i, des del darrere, intenta escoltar un soroll que ara sembla guardar silenci.

*

El cambrer avisa que han de tancar el vagó restaurant. La dona percep que ha desaparegut el matrimoni i la filla, recull el canvi, no deixa propina, s'aixeca i, balancejant-se pel moviment del tren, recorre els vagons fins que en troba un de buit. Fuma. El fum topa amb la finestra, rebota i torna a la cara de la dona. Apaga el cigarret i recupera la seva imatge en el vidre. Al cap de pocs segons descobreix, alleugerida, que quan més

s'apropa a la finestra menys visualitza el que hi ha dins del vagó i més es veu el que passa fora. Ho fa. S'enganxa tant al vidre que aquest li deforma la cara. Però ha aconseguit el que volia: desaparèixer. Tan sols hi ha l'obscuritat exterior, matisada per alguna figura només entrevista, l'enllumenat públic quan el tren passa per alguna ciutat mig en runes. Pensa que hi ha bellesa en les runes. Es desenganxa de la finestra i, amb les mans, sent la fredor del seu rostre. Treu la clau de la butxaca, escolta unes veus que s'apropen, esbossa un lleuger somriure contra algú, i obre el compartiment. Troba un armari petit, una llitera absurda. Es despulla, com des de fa anys, en un lloc sense espai, sense possibilitat de moure's, ja sense ganes de fer-ho i, nua, puja al llit de dalt. El soroll del tren no li permet adormir-se. Espera. Interioritza el soroll, el fa seu. Ho aconsegueix.

*

Molt espantada, es corda la bata i decideix obrir la porta de l'estança. Ho fa, tot i que passa molta estona entre la decisió i l'acte. Surt al llindar de la porta. Ara el soroll és més nítid, però no tan constant. Cop sec, silenci prolongat; cop sec, silenci prolongat. El cor de Marie s'accelera i comença a bategar amb una força no del tot desconeguda. Espera uns minuts (el temps necessari perquè els ulls s'acostumin a la foscor) fins que, cautelosa, encén una espelma i avança pel passadís. Camina uns metres i s'atura. Torna a avançar. El desconcert es pot observar en la seva mirada, ja no jove, deliciosa, afable, però també tensa a la manera de les persones acostumades a amagar la tensió. Arriba a les escales que porten a la planta baixa. S'atura. Mira cap avall. No veu res. Cap llum, cap ombra movent-se. Quan posa el peu en el primer esglaó grinyola la fusta. Es fa el silenci al pis de baix. Marie sap que en ella es forma la por de fa uns anys –li costa respirar, les mans li tremolen–, a diari només intuïda però mai prescrita. Voldria tornar a l'habitació i amagar-se sota el llit. No ho fa. Voldria córrer i sortir de casa. No ho fa. Baixa un altre esglaó i torna el soroll, ara de manera més esmorteïda i constant. Marie respira, com si ara el silenci li fes por i el soroll fos companyia. Sense motiu, pensa en el Harry's, el pub al que mai ha anat, al que mai aniria. Continua baixant esglaons, però la planta baixa li sembla cada cop més llunyana. Es passa la llengua pels llavis, té els ulls dilatats per l'espant. Imagina preguntes estúpides: *Hi ha algú? Vol alguna cosa?*, però no pot formular-ne cap. Quan li queden pocs esglaons, novament es fa un silenci ple d'amenaçes. Horroritzada (es pot veure, fins i tot a través de la bata, com el pit li vibra violentament al compàs de les pulsacions), s'atura i intenta afirmar-se com pot: *Sóc Marie Bonnefoy, pensa Marie, i la força del Senyor m'acompanya*. Ja acostumada a l'obscuritat, posa una mà tremolosa sobre la barana, baixa el penúltim esglaó i es fixa en la fotografia d'un militar penjada a la

paret. Records en blanc i negre. Pensa en tot el que hi ha darrere d'aquesta fotografia i, més decidida que abans, baixa l'esglaó que li falta. Quan toca amb els dos peus la planta baixa (estava convençuda que mai no seria capaç d'arribar-hi) torna el soroll, ara anàrquic i desarticulat. Marie no el pot identificar. Ni comprendre. Mira al voltant i intueix que, en qualsevol moment, alguna cosa succeirà: saltarà damunt seu un animal que haurà entrat per la finestra, s'obriran de sobte tots els llums de la casa. Però res no passa. El soroll continua i sembla que prové de la cuina. Es gira, entra al passadís, arriba al menjador, el creua enmig d'una calor sufocant, i avança lentament cap a la cuina. A mesura que s'apropa, el soroll es percep amb major nitidesa. Marie avança. Recorda el sermó del diumenge anterior: *Se'ns posa a prova sovint per saber si som dignes de Déu*. Sí, interpreta el soroll com una prova. Però, diguem-ho tot, és una prova que Marie no esperava. Una prova. La idea l'espanta. El cor torna a bategar-li amb força. S'estremeix. La possibilitat que es tracti d'una altra prova fa que li canviï l'expressió de la cara: de la gratitud passa a la conformitat, de la conformitat a l'estupor, de l'estupor a la sobtada indignació. Qui sap, potser Marie ja és la que serà al cap d'una estona. Amb el cos altiu, no tan espantada, s'atura a un metre de la cuina. S'apropa. Posa l'orella contra la porta, espia. Espera uns minuts en aquesta posició. No es mou. No respira. Escolta. Ara ja sap que el soroll ve de dins. Apaga l'espelma i quan, pàl·lida, espectral, es disposa a posar la mà sobre el pom de la porta, el soroll s'atura. Segons més tard, sent que algú s'ha mogut a l'interior de la cuina. Marie vol parlar (*Agafi el que necessiti. . . no avisaré la policia*), però tan sols pot mirar cap al pom. Encara pensa en la prova, en el sermó, i estreny les mandíbules amb ràbia. Espera. Sap, per experiència, que no hi ha res pitjor que l'espera. Vacil·la, però ja és massa tard. Avança, quasi involuntàriament, una mà cap al pom de la porta. Sent una petita victòria en la carícia metàl·lica a la punta dels dits, però d'immediat, encara dubtosa, enretira la mà. Prudent, torna a col·locar-la sobre el pom i el gira de manera a penes perceptible però constant. Per alguna raó, desitja penetrar en el secret de la cuina; passi el que passi, fins i tot el més horrible, el més brutal. Marie sospita que hi haurà un abans i un després de l'obertura de la porta, però no pensa en les conseqüències, no desitja inventar-se un destí. Continua girant la mà tan a poc a poc com si es tractés de la combinació d'una caixa forta. S'adona que el pany, fred, quasi enemic en un primer instant, ara és més càlid i ha enllestit la volta completa. Ja està segura que s'atrevirà a obrir: les mans a penes tremolen, el cor fa estona que no corre desbocat. Marie obre la porta amb violència.

La dona es desperta intranquil·la quan el rellotge marca poc més de les quatre de la matinada. Incorpora mig cos i es queda uns minuts en aquesta posició fins que la taquicàrdia s'esgota. Baixa de la llitera, passeja per la minúscula estança. Observa la finestra que li torna la seva imatge; tanca les cortines. Fuma. S'asseu al llit de baix de la llitera i mira fixament endavant. Prefereix no tornar-se a quedar adormida. No aquesta nit, almenys. Va a la maleta, treu la petita ràdio i l'encén. Sona el final de *Winter Lady*:

And why are you so quiet now
Standing there in the doorway?
You chose your journey long before
You came upon this highway.

Traveling lady stay awhile
Until the night is over
I'm just a station on your way
I know I'm not your lover.

Apaga la ràdio. La guarda a la maleta i treu un llibre. Puja a la llitera de dalt i obre la novel·la pel punt que tenia marcat. La primera pàgina l'avorreix; en la segona troba algunes cacofonies i un parell de metàfores evidents; la tercera i la quarta se li fan incomprendibles. Entreveu una llum, tènue, comença a filtrar-se pel compartiment. Deixa el llibre. Separa la cortina amb el peu i aprecia, gràcies a la lluna plena, l'extensió del mar al davant. S'incorpora, baixa la finestra i treu una mica la cara, estén les mans com si volgués tocar l'aigua. Evidentment, no ho aconsegueix. Però li arriba l'olor de la sal, sent la remor de les onades colpejant contra les roques. Li encanta el mar. Pensa que deu ser extraordinari ser infeliç al seu costat. Minuts més tard, s'estira i torna a quedar-se adormida.

Quan obre la porta, tan sols intueix una silueta en la penombra. Marie fa un esforç, però fins al cap d'una estona no és capaç de distingir-lo amb nitidesa. El veu allí, assegut, esperant-la. Sense motiu, recorda una part del sermó de la setmana passada: *Els cristians sempre han de recordar els que tenen necessitats i que no poden descansar per culpa de la pobresa i la misèria*. Marie s'apropa a la taula. L'home, indiferent, menja pa, beu vi i, de tant en tant, observa que davant té una dona, no jove, però una dona. Sembla complagut. Marie descobreix una expressió torbadora en el rostre de l'home, tan sols vulnerada per un somriure incipient, un somriure estúpid i cruel, no necessàriament en aquest ordre. Intenta recordar que això és una prova. Es diu que si pretén ser

l'ambaixadora de Déu sobre la terra, aquesta és una gran oportunitat per demanar les credencials. Intenta recordar altres paraules del sermó: *Pietat, bones obres, serveis humils als necessitats*. Fins i tot es pregunta quin podrà ser el tema del sermó per a aquesta setmana. L'home l'examina amb una intensitat desconeguda, com si el seu cos fos visible a través de la bata; de fet, ja en sap moltes coses: li ha vist els peus, les mans i una preciosa cabellera que cau, anàrquica i incerta per la manca de pes, sobre un rostre que projecta una cara fa anys adolescent, una cara de llavis carnosos i ulls de mirada directa, potser un xic envellits pels esdeveniments. La guerra? La desaparició del marit? La no descendència? Marie sent com l'home la despulla amb els ulls, i ja pensa en el futur immediat: la segura obediència, la suor inevitable, la capitulació silenciosa, la posterior repugnància, i comença a odiar les superioritats dels altres, les jerarquies, les existències domades, fins que neix en ella, amb una força sorprenent, un sentit atàvic de la injustícia. Ara l'home, encara assegut, fuma. Cap dels dos no espera una paraula; són clares les regles del joc. No, la frase no arribarà. L'home juga amb el cigarret que acaba d'encendre mentre observa la dona. Però ara ella, inopinadament, s'apropa a la taula, se serveix vi en el mateix got de l'home, beu. Ell no fa cap gest, tot i que l'estranyesa és present a la seva cara. La dona somriu, torna a omplir el got, beu. Una gota de vi negre li regalima per la bata. L'home segueix el recorregut de la gota amb la mirada. Marie se serveix una altra copa, com si tingués un desig de ser implacable, de superar alguna ferida llunyana, de venjar-se'n. Hi ha un silenci humit a la cuina. Tot seguit, l'home s'incorpora. Marie recula. Ell avança cap a ella amb decisió. Marie recula fins al marbre. L'home s'atura a pocs centímetres de la dona. Cínic, arrogant, ja una possessió per a ell, torna a examinar-la de dalt a baix. S'eixuga els llavis amb la màniga de la camisa. Marie veu un cap robust, uns ulls sortits, uns llavis entreoberts, una barba de fa dies, una roba llardosa, i percep que de l'alè de l'home neix una olor pestilent. Marie, per evitar el perill i la perdició imminents, fa un darrer esforç. Intenta, en va, trobar la fórmula que resumeixi l'aquiescència i la bondat. Intenta, en va, descobrir en ell un dubte en la mirada: carnal, sí, però avergonyida de ser-ho. Intenta, en va, recordar la prova, el sermó, la necessària misericòrdia, la necessària pietat, però la misericòrdia es converteix en una ambició inassolible, de la pietat només li queda el menyspreu. Marie estreny les mandíbules amb ràbia. Té ganes de córrer, de cridar, d'advertir-lo, però l'agilitat del cervell no es transmet a la boca ni a les cames. Ell abaixa el cap i observa els peus nus de la dona i, després, amb una mirada que va molt més enllà d'una simple declaració de principis, ja no aparta la vista de la bata. L'home s'apropa. Marie retrocedeix, en un gest més instintiu que premeditat. L'home avança. Ella

no pot retrocedir més. Plora. Plora llàgrimes passades que havien quedat sense plorar. L'home avança i Marie, amb la boca mig oberta, els ulls tancats, li acaricia la cara, ja segura d'haver recorregut un llarg camí des de les primeres vacil·lacions fins a la certesa actual. No sent fàstic quan la besa per primera vegada, tan sols un gust amarg a la boca, barreja de tabac i d'alcohol. Desesperadament, Marie intenta recordar que avui és diumenge, dia de reflexió i de silenci, dia útil per recuperar forces i servir millor a la comunitat i al Senyor, però aquest record no l'ajuda: s'adona que el descans no és un fi sinó un mitjà. I, per primera vegada, Marie mostra una expressió nova, més segura, més incerta –qualsevol de les dues opcions–, una expressió equívoca, però sòlida i intemporal, amb què sembla buscar culpables i li ofereixen culpables, amb què demana que la posin a prova però no obté salvació. I també, per primera vegada a la vida, Marie Bonnefoy decideix –sempre ha pensat que les decisions les prenen els altres– ser implacable, i no la que comprèn, protegeix, accepta, millora, ajuda, corregeix, recolza o aconsella.

Dóna voltes sobre el matalàs però no es desperta. Es gira, primer cap a un costat, després cap a l'altre. Sembla intranquil·la, però no es desperta. Es tapa amb els llençols tota la cara.

Marie surt de casa a les vuit del matí. Tot seria igual que els altres diumenges si no fos perquè, sota l'abric, no s'ha tret ni la combinació ni la bata. Es dirigeix a la fira que ahir van instal·lar a l'altre extrem de la ciutat. Quan està a punt d'arribar-hi, observa com un cotxe atropella un gat negre enmig del carrer. S'hi apropa. De la boca del gat, immòbil, surt un fil de sang que taca els peus nus de Marie. Ara s'adona que no s'ha posat les sabates. Somriu. Avui podria caminar trepitjant cadàvers d'ocell. Arriba a la fira a dos quarts de nou. S'asseu en un banc. Espera. Treu un encenedor desconegut de la butxaca i fuma el primer cigarret de la seva vida. Sorprenentment, la primera calada no li fa mal al coll. A les nou en punt s'aixeca i va fins a la caseta que acaba d'obrir. Compra deu entrades per a la muntanya russa. Puja en una vagoneta. Espera. No hi ha ningú més. L'encarregat murmura alguna paraula desagradable, col·loca una palanca per protegir el cos de Marie i, tot d'una, la vagoneta comença a moure's de manera inapreciable. Després, inicia una pujada molt lenta cap a les alçades. Marie, que sempre ha detestat les muntanyes russes, no percep el vertigen. La vagoneta arriba al cim quasi a càmera lenta i, un cop allí, passen uns segons durant els quals sembla que el temps s'aturi. Marie té temps d'admirar tota la seva ciutat, la casa on ha nascut, l'escola i, una mica més enllà, sí,

aquí, l'altra casa on han passat tantes coses. Tan elevada, Marie se sent el centre de tot, un centre on malgrat que res no tingui sentit la realitat esdevé visible en ser percebuda. Per fi, quasi sense voler, la vagoneta fa un moviment desesperat. Salten espurnes al seu pas, però Marie, com si fos algú a qui ja res no pot horroritzar, tan sols nota el vent, lliure, colpejant-li la cara. I té una sensació de calma. No sap per què. De pura calma.

La dona es desperta. Tranquil·la, relaxada, obre la finestra i descobreix una densa boira sobre els camps que li passen davant dels ulls. Pensa que serà un diumenge molt fred. Es vesteix, tanca la maleta, surt del compartiment. Encén un cigarret amb l'encenedor ja vell. Llegeix dues inicials gravades en un costat: L.M. Ignora el que signifiquen. Després, se'n va al vagó restaurant i demana que li serveixin l'esmorzar. El cambrer es retira. La dona mira per la finestra. Veu una ciutat. Després, una altra. La mateixa? Quan arriba l'esmorzar, el cambrer li diu que en menys d'una hora arribaran a l'estació. La dona esmorza. Mira el matrimoni amb la filla i s'adona que aquesta copia tot el que fa –si la dona beu suc, la nena beu suc; si la dona menja la nena també–, però és un matí d'aquells en què un no té ganes d'imitar ni les estúpides ganyotes dels nens.

Quan anuncien el nom de la ciutat pels altaveus del vagó, el primer que pensa és que li sembla increïble tornar. Però no té motiu per no fer-ho. Baixa les escales del tren; dubta abans de trepitjar a terra. Uns segons més tard fa el pas que li falta. Creu distingir una parella de joves besant-se, després separant-se. El noi, uniformat, agafa la maleta i puja al tren. La noia plora. Diu alguna cosa incomprendible. Es nota que ha de graduar la veu per dissimular la indignació. Avança per l'andana, amb la vista fixa a l'interior d'un vagó, somrient, plorant, movent els braços, tapant-se la boca. Sense possibilitats de reaccionar, el tren s'allunya cap a una altra ciutat. La dona camina un bon tros, completa l'andana i surt de l'estació. Fa fred. Creua la ciutat sense presses i pensa que el temps transcorregut i la distància no han esborrat el record: a la dreta, com sempre, els edificis municipals; a l'esquerra, les cases que se succeeixen monòtonament: una porta, tres finestres, una porta, tres finestres. Quan passa per davant de la plaça, contempla amb atenció la gent que entra a l'església. Pensa. Pensa que li caldrà una certa perspectiva per veure el que ella era i el que ells encara són. Passa pel costat sense saludar ningú. Ningú no la saluda. Quinze anys fora, quinze anys on ella ha estat, canvien qualsevol. Només sent algun murmuri quan s'allunya. Anhels, pensa la dona, anhels per les ganes que tothom té de fugir quan veu algú amb una maleta a la mà.

S'atura davant la façana de casa. Des del carrer pot observar tres finestres que arriben molt a prop de terra, darrere les quals s'intueixen les persianes de color vermell. Truca. No contesta ningú. Obre, entra, deixa la maleta al costat de l'escala i va fins al menjador. El creua enmig d'un fred unànime i avança lentament cap a la cuina. Posa la mà sobre el pom de la porta i entra. Recull els ganivets de terra, col·loca la cadira davant de la taula. Veu dues cortines tacades de sang, un calaix per terra i els mobles saturats de pols. Puja les persianes, obre les finestres i li arriba l'olor de suburbis. Torna a la taula i amb un ganivet talla un tros de pa. És sec, podrit, repugnant. Se'l posa a la boca i l'escup. Se serveix una copa de vi per pal·liar el mal gust. Se'l beu i també l'escup. S'asseu i encén un cigarret amb un encenedor que ara, aquí, pren tot el sentit. Fuma. Es fixa en l'extravagància de formes que surten per la finestra. Es fixa en els llums encara apagats del Harry's; ja té ganes d'anar-hi, però recorda que és de dia, que falta molt per a la tarda i encara més per a la nit. Tira el cigarret a terra, torna al rebedor, agafa la maleta i puja al primer pis. Entra a la seva habitació. Misteriosament, es conserva neta, immaculada, invicta. Mira amb una infinita estranyesa les espelmes i el Crist penjat a la paret, petit, de fusta, amb les mans i els peus clavats en una creu també de fusta i unes ferides al costat que gotegen sang pintada. Mira amb una infinita estranyesa la pròpia imatge reflectida en el mirall de l'armari. Deixa la maleta al terra i es despulla. Veu que la dona de dins del mirall es despulla. L'observa amb atenció durant una certa estona, sense els eufemismes aportats per la vestimenta. Jutja que ha nascut per consumir-se; jutga que no li sap greu aquest destí. S'aparta de l'armari i es dirigeix a la finestra. Ja tothom ha entrat a l'església i veu com un home passa davant la porta del Harry's. Es gira cap a l'armari, l'obre i comença a penjar-hi la roba. En aquest precís instant, creu sentir un soroll al pis de baix. La dona s'atura. Espera. No es mou. Passa alguns minuts en silenci, suficients per recordar que la casa no està tancada amb clau. Nua, surt al llindar de la porta, diu que si busquen la dona que vivia aquí fa anys s'equivoquen i, plàcida, torna a l'habitació, s'apropa a l'armari i continua penjant-hi la roba.